

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Ingrid Gjelten
Juridisk enhet

Innvalgstelefon
73 19 91 51

Vår dato
10.10.2017
Deres dato
03.03.2017

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2017/2060-424.1
Deres ref.

Oppdal kommune
Inge Krokanns veg 2
7340 OPPDAL

16/1606 115

Ane

Klagebehandling - vedtak om ekspropriasjon - områderegeringsplan for Gjevilvassvegene - Oppdal kommune - Fylkesmannen stadfester kommunens vedtak

Saken gjelder klage på vedtak av Oppdal kommune om å ekspropriere rettigheter i vei for gjennomføring av reguleringsplan (skiløype). Kort fortalt anfører klagerne at ulempene for skogsdrift og utleievirksomhet ikke er tilstrekkelig vektlagt i ekspropriasjonsvedtaket, at skiløypa ikke er nødvendig (det finnes alternative traseer) og at ekspropriasjonsvedtaket er beheftet med saksbehandlingsfeil. Fylkesmannen har vurdert klagen og kommunens vedtak og er kommet til at kommunens ekspropriasjonsvedtak stadfestes. Fylkesmannens vedtak er endelig og kan ikke påklages.

Vi viser til kommunens klageoversendelse mottatt 8. mars 2017. Det beklages innledningsvis at vår saksbehandling har tatt så vidt lang tid. Dette skyldes knappe ressurser ved enheten.

Sakens bakgrunn

Oppdal kommunestyre fattet 14. desember 2016 i sak 16/142 vedtak om ekspropriasjon av rett til å anlegge skiløype fra 56 rettighetshavere for gjennomføring av reguleringsplan for Gjevilvassvegene (preparering av skiløype) med 14 mot 10 stemmer.

Vedtaket lød:

Saksdokumenter forelå som nevnt i saksinnledningen. Under forutsetning av at Områderegeringsplan for Gjevilvassveiene blir stadfestet av Fylkesmannen, gjør kommunestyret følgende vedtak:

1. *I medhold av Plan- og bygningsloven § 16-2, vedtar Oppdal kommune å ekspropriere rett til at det kan anlegges skiløype i Gjevilvassdalen i tråd med områderegeringsplan for Gjevilvassveiene vedtatt av Oppdal kommunestyre i sak 16/47 den 22.06.2016*
2. *Oppdal kommune søker Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om forhåndstiltredelse for skjønn er avholdt*
3. *Vedtaket kan påklages i henhold til Plan og bygningslovens § 15 og forvaltningslovens § 28 og 29. En eventuell klage må framsettes skriftlig og sendes Oppdal kommune innen tre uker etter at melding om vedtaket er mottatt.*

Ekspropriasjonsvedtaket ble påklaget av Peder Haugset (225/1) i brev 11. januar 2017, av advokat Erling Eggen på vegne av Ivar Bøe Morten (179/1), Ingebrigt Skarsem (261/1), Hans Edvard Thyve (195/2), Merete Tollin (255/1),

Jan Otto Hoel (262/1), Bent Inge Hoel (232/1), Geir Håkon Stensheim (232/1), Thorbjørn Dørum (208/1), Inge Kjetil Hokseng (230/1), Olav Mjøen (185/2) i brev av 11. januar 2017 og av advokat Ivar Chr Anderskog på vegne av Haldor Toftaker (197/1), Arnhild og Geir Jacobsen (211/1), Arne Rolvsjord (220/2), Audun Vognild (236/1) og Per Henrik Vognild (242/1) i brev 10. januar 2017.

Kommunestyret i Oppdal behandlet klagen i møte 1. mars 2017, utvalgssaksnummer 17/17. Vedtak om ekspropriasjon ble opprettholdt. Saken ble oversendt Fylkesmannen i Sør-Trøndelag v/juridisk enhet som klageinstans for endelig avgjørelse.

Fylkesmannen v/juridisk enhet mottok som kopimottaker 22. juni 2017 et felles brev fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelags miljøverndirektør og landbruksdirektør til Per Henrik Vognild som svar på Vognilds henvendelser 14. mars 2017 og 10. mai 2017.

Klagene

Fylkesmannen har laget et kort sammendrag av klagenes anførsler (klagen i sin helhet er benyttet i saksbehandlingen):

Klage fra Peder Haugset (225/1):

- Vedtaket er i strid med Oteigningsloven § 2. Samfunnsmessige og folkehelsegevinster oppnår man også ved å legge skiløypetrassen andre steder.
- Den ventende scootertransporten til det store antallet av eiendommer vil bli så omfattende at det blir store konflikter.

Klage fra Erling T. Eggen på vegne av Ivar Bøe Morten (179/1), Ingebrigt Skarsem (261/1), Hans Edvard Thyve (195/2), Merete Tollin (255/1), Jan Otto Hoel (262/1), Bent Inge Hoel (232/1), Geir Håkon Stensheim (232/1), Thorbjørn Dørum (208/1), Inge Kjetil Hokseng (230/1), Olav Mjøen (185/2):

- Kun 57 av 113 har gitt sitt samtykke
- Oppdal er allerede en meget aktiv og mye brukt reiselivdestinasjon uten dette prosjektet
- Kommunen har åpenbart ikke gjort folk på å få til en minnelig ordning med de berørte grunneiere.

Klagen fra advokat Andersskog på vegne av Haldor Toftaker (197/1), Arnhild og Geir Jacobsen (211/1), Arne Rolvsjord (220/2), Audun Vognild (236/1) og Per Henrik Vognild (242/1):

- Det er flere feil i partslisten over hvem som har gitt samtykke og hvem som ikke har gitt og hvem som ikke har svart. Listen til kommunen er ikke fullstendig, Driva Kraftverk er ikke rettighetshaver i veien (nr 20). Flere hytteeiendommer er oppført på listen. Det fremkommer hverken i saksutredningen eller annen form hvem som ekspropriasjonsvedtaket «rårer», i strid med oteigningsloven § 11.
- Kommunen burde ha inngått individuelle avtaler slik at man har det rettslige i orden, ekspropriasjonsvedtaket vil ikke kunne gjennomføres hvis en av rettighetshaverne som har avgitt samtykke trekker det.
- Kommunen har ikke gjennomført noe forsøk på å invitere eller søke minnelig løsning

- Manglende individuell behandling
- Ekspropriasjon er til vesentlig skade for flere av rettighetshaverne, det vises til tap knyttet til skogproduksjon, utleie. Det må tas hensyn til det samlede tap for samtlige rettighetshavere, veies opp mot den samfunnsmessige nytte, og da hensynta de alternative skiløypetrasene som finnes og kan etableres.

Fylkesmannens kompetanse som klageinstans

Fylkesmannen er delegert myndighet som klageinstans for enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven (pbl.), jfr. § 1-9, i brev fra KMD av 28. september 2009. Dette gjelder også vedtak om ekspropriasjon etter pbl kap 16.

Forvaltningsloven (fvl) § 34 danner det rettslige utgangspunktet for Fylkesmannens kompetanse i klagesaker. Fylkesmannen kan prøve alle sider av saken, og kan også ta hensyn til nye omstendigheter. Det skal legges vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn. Fylkesmannen kan stadfeste, oppheve eller fatte nytt vedtak i saken.

Fylkesmannens vurdering:

Rettslig utgangspunkt

Områderegeringsplan for Gjevilvassveiene ble vedtatt 22. juni 2016 (planvedtaket ble påklaget, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag stadfestet planvedtaket 2. februar 2017).

Hensikten med planen er å sikre bruken av veiene til preparerte skiløyper, med kombinert formål til skiløype og veg med fordeling etter årstid. Behovet for transport i forbindelse med tradisjonelt landbruk, fritidsbruk og vannkraftanlegg skal ivaretas resten av året, i tillegg er det dispensasjonsmuligheter.

Kommunestyret kan med hjemmel i pbl § 16-2 første ledd foreta ekspropriasjon til gjennomføring av reguleringsplan. Adgangen til å foreta ekspropriasjon i medhold av reguleringsplan bortfaller etter 10 år, jf. § 16-2 første ledd.

§ 16-1 inneholder definisjonen på ekspropriasjon:

«Ekspropriasjon foreligger etter denne loven når eiendomsretten til fast eiendom eller bygning eller annet som har fast tilknytning til slik eiendom, blir ervervet ved tvang mot erstatning etter skjønn, eller når bruksrett, servitutt eller annen rett til i, eller over fast eiendom blir ervervet, endret, overført eller avløst ved tvang mot erstatning etter skjønn.»

Etter oreigningslova § 30 gjelder oreigningslovens bestemmelser også der det gjøres ekspropriasjonsinngrep med hjemmel i blant annet plan- og bygningsloven. § 2 andre ledd sier:

«Vedtak eller samtykke kan ikkje gjerast eller gjevast utan at det må reknast med at inngrepet tvillaust er til meir gagn enn skade».

Erstatningen fastsettes i en egen sak for skjønnsretten etter reglene i skjønnsprosessloven.

Minnelig løsning, varsel og mulighet til å uttale seg

Det fremgår av pbl § 16-2 fjerde ledd at før det fattes vedtak om ekspropriasjon etter første ledd skal saken være best mulig klarlagt, og de som inngrepet er rettet mot skal ha mulighet til å uttale seg. Det fremgår videre at oreigningslova (orl) § 12 og 28 gjelder tilsvarende.

Oreigningsloven § 12 andre ledd sier at *«partane kan verta oppmoda om å freista få til ei minneleg semje, og kvar ein som inngrepet råkar, skal få høve til å seia si meining»*.

Oppdal kommune har redegjort for brev som ble sendt 17. november 2016 til alle berørte parter. Det ble der spurt om samtykke til å benytte grunn til skiløype i tråd med reguleringsplanen, med vedlagt skjema for eventuell tillatelse eller ikke tillatelse («Som eier eller rettighetshaver av gnr x bnr x i Oppdal samtykker jeg/vi /ikke til at det kan prepareres skiløype over min/vår eiendom i Gjevillvassdalen i tråd med områdereguleringsplan for Gjevillvassveiene»). Det ble også forhåndsvarslet at det ville bli nødvendig med ekspropriasjon dersom det skulle prepareres skiløype, med en oppfordring til å uttale seg. Basert på forutgående planprosess anså kommunen det lite sannsynlig å oppnå enighet med alle grunneierne/rettighetshaverne og at forsøk på forhandlinger ikke ville føre frem. Kommunen opplyser at det totalt er 112 (ble fjernet i klageomgangen) rettighetshavere/grunneiere på strekningen, jf. grunneierlisten som er utarbeidet. Det ble innen fristen 5. desember 2016 mottatt samtykke til at skiløype kan prepareres over eiendommen fra 57 rettighetshavere. 25 meddelte at de ikke ga samtykke, 31 svarte ikke. Til sammen er det 56 rettighetshavere som ikke har samtykket og det er disse 56 som er ekspropriater (de det eksproprieres fra) i saken.

Det ovennevnte er tilstrekkelig til at vilkårene i pbl § 16-2 fjerde ledd og orl § 12 andre ledd er oppfylt.

Ekspropriater

Kommunen har funnet ut at det er 112 (1 tatt bort i fmb klageomgangen) rettighetshavere/grunneiere på strekningen, jf. grunneierlisten. Det ble mottatt samtykke fra 57 rettighetshavere, 25 meddelte at de ikke samtykket, 31 svarte ikke. 56 eksproprieres vegrettigheter fra slik at kommunen kan preparere skiløype i tråd med reguleringsplan for Gjevillvassveiene. Ekspropriasjon er som nevnt ovenfor når eiendomsretten, bruksrett, servitutt eller annen rett i eller over fast eiendom blir ervervet, endret, overført eller avløst ved tvang mot erstatning etter skjønn.

Kommunens vedtak må forstås slik at de rettigheter i veggen som kan hindre gjennomføring av planen/skiløypen eksproprieres (erverves) av kommunen, slik at områdereguleringsplanen kan gjennomføres.

Kommune har funnet 112 rettighetshavere/grunneiere som må eksproprieres rettigheter fra. Fylkesmannen ser at kommunen sier at de ikke har tatt med 6 stk grunneiere som er medlemmer i Gjevillvassveien SA, fordi de ikke har grunneiendom der områdereguleringsplanen har regulert skiløype. Fylkesmannen

legger til grunn de samme rettighetshavere som kommunen, og de samme 56 ekspropriater som kommunen har funnet tilstrekkelig. Dersom det skulle vise seg at medlemmer i veglaget (som ikke er medtatt i grunneierlisten) eller andre har rettigheter som kan hindre preparering av skiløype i tråd med planen og bestemmelsene, så kan selvfølgelig ikke kommunen stanse deres utøving av lovlig rettighetsbruk uten å også ekspropriere den/de rettigheten(e).

Det vil kunne bli tema i skjønnsaken om hvilke tap/hvor store tap den enkelte har som skal erstattes.

I klagen anføres blant annet at det savnes en oversikt over hvem som ekspropriasjonsvedtaket «rår» jf. oreigningslova § 11. Kommunen viser til at det er vist til grunneierlisten med 113 rettighetshavere, og det er redegjort for at det av disse er 57 som har gitt tillatelse til preparering av skiløype og at det for disse naturlig nok ikke eksproprieres. Det er også vist til at 56 rettighetshavere ikke har gitt samtykke, og at disse blir råka av oreigningsinngrepet jf. grunneierliste der det fremgår i diagram hvem som har samtykket/ikke har samtykket/ikke har svart. Vi er enig i at man som mottaker av vedtaket kunne ha blitt bedre opplyst om hvem som er ekspropriater (som det eksproprieres fra). Man vet som regel selv om man har samtykket eller ikke, eller om man ikke har svart, men man har kanskje ikke tenkt over hva som er følgen av hva man svarte og om man selv omfattes av ekspropriasjonsvedtaket. Det framgår av dokumentene, men det kunne for eksempel fremkommet i en tabell eller lignende. Dette er imidlertid ingen saksbehandlingsfeil som virket inn på vedtakets gyldighet, men som for oversiktens skyld kunne vært nyttig. Fylkesmannen har derfor, basert på kommunens liste, laget en oversikt over de 56 som kommunen eksproprierer rettigheter fra, ekspropriatene:

	Nr i grunneierlisten	Grunneier/rettighetshaver	Gnr/bnr	Klaget	Adv
1	4	Aalbu John dødsbo	191/1		
2	5	Aalbu Knut Gaute Jansson	189/1		
3	7	Irene Austad	201/1		
4	10	Bakk Brit Sigrun	207/1		
5	12	Breen Ingemar Strømsvik	181/2		
6	13	Breen Tomas Strømsvik	196/7		
7	18	De Gier Johanes F	186/3		
8	26	Dørum Rolf Morten	209/1		
9	27	Dørum Stian	211/2		
10	28	Dørum Torbjørn	208/1	X	EE
11	29	Dørum Toril Føystad	212/1		
12	31	Ekle Roar	200/1		
13	32	Engelsjord Bjørn	242/2		
14	34	Engelsjord Inger-Anne	229/1		
15	35	Engelsjord Knut	256/1		
16	38	Frotveit Øivind	188/3		
17	41	Gorseth Ola K.	268/1		
18	44	Gundersen Rune Spilleth Eva Marie	238/1		
19	45	Haugan Tone og Ingvald	230/7		

20	47	Haugset Peder	225/1	x	
21	48	Heggstad Gerd Storli	179/3		
22	53	Hidnseth Per	216/1		
23	54	Hoel Bent Inge	232/1	X	EE
24	55	Hoel Gisle	188/4		
25	56	Hoel Jan Otto	262/1	X	EE
26	57	Hoel Olav	253/1		
27	58	Hokseng Inge Ketil	230/1	X	EE
28	63	Håkersløkken Arvid	262/3		
29	64	Hårstad Nils Petter	244/2		
30	66	Jacobsen Arnhild Dørum	211/1	X	IA
		Jacobsen Geir Sparling			
31	69	Løfaldli Kristin	181/2		
32	70	Mjøen Olav H	185/2	x	EE
33	71	Morken Ivar Bøe	179/1	x	EE
34	72	Munkvold Eli Marit	178/1		
35	75	Nyvold Martin	188/8		
36	76	Nyvold Stein Roar	188/2		
37	81	Rambøl Hilde	186/3		
38	83	Rolvsjord Arne	220/2	X	IA
39	84	Simonsen Jan Morten	179/6		
40	85	Skarsem Ingebrigt	261/1	x	EE
41	87	SKarsem Erlend	249/1		
42	89	Soprano Carlo Osbourne	182/1		
43	90	Stensem Inger	224/1		
44	91	Steinsheim Geir Håkon	223/1	x	EE
45	93	Storli Ola	190/8		
46	94	Storli Svein	195/1		
47	96	Sukke-Gulaker Gudbrand	255/2		
48	98	Thyve Hans Edvard	195/2	x	EE
49	100	Toftaker Haldor	197/1	x	IA
50	101	Tollin Merete	255/1	x	EE
51	102	Torve Jan	182/2		
52	105	Vassli Mari Elisabeth	183/1		
53	107	Vognild Audun	236/1	X	IA
54	108	Vognild Merete	244/1		
55	109	Vognild Per Henrik	242/1	X	IA
56	112	Wognild Sivert	237/1		

Som vist i kolonnen nest til høyre har 16 av rettighetshaverne påklaget ekspropriasjonsvedtaket. Om de er representert av advokat står helt til høyre, IA er Ivar Chr Andersskog og EE er Erling Eggen.

I klagenes anføres blant annet feil i grunneierlisten som ligger til grunn for ekspropriasjonsvedtaket. Kommunen har kommentert dette i forberedende klagesaksbehandling, Fylkesmannen ser ingen grunn til å ikke slutte seg til denne vurderingen:

Rådmann har følgende kommentarer til adv. Andersskog sin påstand om «vesentlige» feil i grunneierlisten som følger K-sak 16/142 som vedlegg 3.

De grunneiere som er inntatt i grunneierlisten er medtatt fordi de har grunneiendom innenfor det området som det i områdereguleringsplanen for Gjevilvassvegen kan prepareres skiløype. Dette innebærer at det er 6 stk. grunneiere som er medlemmer i Gjevilvassveien SA som ikke står på grunneierlisten, fordi de ikke har grunneiendom der områdereguleringsplanen sier det skal prepareres skiløype.

Kommunen har som kontroll av tidligere utarbeidet grunneierliste, i ettertid, inntegnet på kart de grunneierne som er vurdert som berørt av ekspropriasjonssaken, og som inngår i grunneierlisten, vedlegg 3 til K-sak 16/142. Dette kartet følger som vedlegg 8 til denne sak.

Nr. 20, Driva kraftverk, eier av gnr. 196 bnr. 42. Denne eiendommen er tatt med fordi vegen går over tunnelutløpet der Dørremselva kommer ned i Gjevilvatnet. Driva kraftverk er også eier av gnr. 179 bnr. 40. Dette er parsell i vassenden der tunnelinntaket til Ångardsvatnet er. Driva kraftverk er også en tung aktør i Gjevilvassdalen med hensyn til regulering og kraftutbygging, og kan ha ervervet rettigheter til veglegemet som vi på nåværende tidspunkt ikke kjenner til.

Nr. 65, Idrettslaget Snøhetta er fester av eiendommen gnr. 257 bnr. 9 og disponerer formelt ca. 700m av veglegemet innenfor bommen ved Trånnåbakksætra.

De to hytteeierne som står på grunneierlisten er medtatt fordi de er eiere av veggrunnen (der skiløypa skal anlegges) over sin eiendom. Dette gjelder; Nr. 14, Ellen og Vegard Bugten for ca. 200 meter veggrunn som eiere av gnr. 227 bnr. 4 og Nr. 73, Leif Nissen for ca. 20 m veggrunn som eiere av gnr. 265 bnr. 6. Det viste seg ved gjennomgang at nr. 113 ikke er berørt og er derfor nå tatt ut av listen. Rådmannen kan ikke se at det er grunnlag for å hevde eller å så tvil om grunneierlisten er fullstendig.

For øvrig bemerkes det at selv om flere er tatt inn i listen i forhold til hva det rent faktisk er grunnlag for, innebærer det at flere er gitt anledning til å uttale seg, i motsetning til færre. Dette innebærer klart ingen saksbehandlingsfeil slik rådmannen vurderer det.

Interesseavveiningen

Utgangspunktet, både etter plan- og bygningsloven og etter oreigningslova, er at vedtakelse av reguleringsplan og vedtak om ekspropriasjon er to atskilte spørsmål. Vedtakelse av en reguleringsplan medfører i selv ingen ekspropriasjonsrettslige rettsvirkninger. Det er i utgangspunktet kommunen selv som bestemmer om og når den eventuelt vil gjennomføre reguleringsplan ved ekspropriasjon etter plan- og bygningsloven.

Som nevnt, så følger det av oreigningsloven § 2 andre ledd at inngrepet må være "tvillaust *meir til gagn enn skade*". Det må altså konstateres at interesseovervekt klart er til stede. I rundskriv H 14/02 (ekspropriasjon på plan- og bygningsrettens område) fremgår det at hva som er relevante fordeler må vurderes i det konkrete tilfellet. Det er likevel et ufravikelig krav at hensynet til allmenne samfunnsinteresser tilsier at ekspropriasjon skal finne sted.

I utgangspunktet gjelder orl § 2 annet ledd i alle vurderinger om ekspropriasjon. Imidlertid har man i praksis ansett at den avveining bestemmelsen foreskriver delvis er foretatt ved reguleringsbehandlingen, der denne ligger til grunn for ekspropriasjonen. Derfor stilles ikke de samme krav til avveiningen ved slike ekspropriasjonsvedtak som i andre tilfeller¹. Dette gjelder likevel bare for det som er avgjort i reguleringsplanen, dvs. arealdisponeringen med tillegg av de

¹ Se for eksempel rundskriv H-14/02 s 11 (med henvisning til Rt 1999 s 513).

konkrete reguleringsbestemmelser. For spørsmålet om tvangsovertakelse gjelder likevel kravet til vurderingen i oreigningsloven § 2 annet ledd fullt ut.

Frihagenⁱⁱ (juridisk teori) uttaler seg slik om spørsmålet om vurderingen av vilkårene etter oreigningslova § 2 annet ledd ved vedtak om ekspropriasjon for gjennomføring av reguleringsplan etter plan- og bygningsloven fra 1985 § 35 nr.1: " I og for seg gjelder kravet etter oreigningslova § 2 2. ledd om at ekspropriasjon" tvillaust er til meir gagn enn skade", også ved ekspropriasjon etter plan- og bygningsloven. Ved ekspropriasjon etter § 35 blir det likevel i liten grad plass for dette som et eget vurderingstema ved siden av den totalvurdering reguleringsmyndighetene foretar ved fastsettelsen av reguleringen. Det må imidlertid understrekes at beslutningen om ekspropriasjon må bygge på en saklig vurdering på grunnlag av en forsvarlig utredning og et riktig faktisk grunnlag."

I forberedende klagesaksbehandling har kommunen foretatt følgende vurdering av orl § 2 andre ledd:

Ekspropriasjonvedtaket gjelder gjennomføring av endelig vedtatt områdereguleringsplan. Rådmannen kan ikke se at det er anledning til å gjenoppta spørsmålet om arealdisponering i forbindelse med gjennomføring av reguleringsplanen. Dette er en del av reguleringssskjønnet. Rådmannen mener uansett at alternative traseer ikke vil føre til noe endret situasjon fordi andre traseer også vil berøre private grunneiere og dermed tilsvarende grunneierinteresser. Rådmannen har vurdert om tiltaket er «meir til gagn enn skade» og slutter seg til de vurderinger som er gjort av dette spørsmålet i reguleringsssaken, og av Fylkesmannen i klagebehandlingen til områdereguleringsplanen.

Rådmannen viser til K-sak 16/142, der krav om interesseovervekt er vurdert av kommunen. Den generelle interesseavveiningen er foretatt av kommunestyret i forbindelse med vedtakelsen av områdereguleringsplanen for Gjevilvasvseiene. Vi viser i denne forbindelse til Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sine vurderinger under klagebehandlingen av områdereguleringsplanen der kommunens planvedtak stedfestes. Fylkesmannen skriver blant annet følgende i klagebehandlingen, sitat vedlegg 6 på side 13/14;

Når det gjelder følgene av planen, er disse gjort rede for i planprosessen, i tillegg har klagerne hatt mulighet til å dokumentere og redegjøre for sine ulemper. Det er av klagerne fokusert på ulemper for skogvirke og dårligere utsikter for utleie av hytter/setre. Dette er klart kommet frem for kommunestyret. Det er vurdert at det å få til en regulering til skiløype er mer tungtveiende enn hensynet til skogvirke som er i området, skogvirket i området er dessuten beskyttet gjennom muligheten til dispensasjon dersom det er nødvendig. Når det gjelder utleie så har kommunen også tatt med det i vurderinga, men samtidig så er det gjort klart at det kan sees på som søknadspliktig om man skal leie ut på den måten som anført av klagerne. Hensynet bak det å legge til rette for skiløype innover dalen er klart begrunnet i planprosessen. Det fremgår av saksdokumentene at det har vært preparert skiløype med tråkkemaskin på de aktuelle veistrekningene siden slutten av 1970-tallet og fram til vintersesongen 2015/2016 da veien ble vinterbrøytet for å kunne utøve næringsvirksomhet i området. I konsekvensutredningen fremgår det at for friluftsliv, folkehelse og barn/unge vurderes at planen har en svært positiv virkning. Det legges også til grunn at et løypesystem vil være et positivt gode for hytteeierne i området og også kunne brukes i markedsføringen ved utleie.

Fylkesmannen ser også at etablering av en eller flere løyper med tilsvarende bredde og standard andre steder i dalen, vil kunne være både kostbart, ressurskrevende og vil kunne medføre store naturinngrep.

Når det gjelder vurdering av alternativ trase er dette etter rådmannens syn fullt ut ivaretatt gjennom planbehandlingen av områdereguleringsplanen. Fylkesmannen har på nytt foretatt gjennomgang av dette under avsnittet «vurdering av alternativer og utredning av ulemper» på side 10 og utover, jfr. vedlegg 6.

Fylkesmannen sier om dette side 13, sitat;

Når det gjelder alternative traseer så merker vi oss at det på møte hos Fylkesmannen 12. desember 2016 ble lagt frem et trasevalg som gikk fra Osen til Gjevilvasshytta. Dette ble

ⁱⁱ Frihagen. Plan- og bygningsloven, Bind IV (1990) s. 283-284

anført å være et bedre alternativ, som kommunen ikke hadde utredet. Det forslaget som ble fremlagt ser ut til å gå fra der Osvegen og Langoddvegen krysser, langs Osvegen, før den går øst for Osveien, krysser Gjevilvassvegen noe sør for Resskrysset, så øst for Gjevilvassvegen, for så å krysse Gjevilvassvegen, og gå på nedsiden av veien, før den krysser veien igjen rett ved Gjevilvassvegen. Det vil være nesten uendelig med mulige traseer for en skiløype i naturen. Man kan ikke forvente at alle tenkelige traseer utredes. Etter Fylkesmannens mening er kommunens vurdering av traseer tilstrekkelig med den historikken som foreligger. Vi viser til forsøket med å regulere den øvre traseen i årene rundt 2011, og etterfølgende utredning av mulighetene for en nedre trase. Kommunen har gjort rede for at den øvre trase ikke er aktuell fordi den ikke tilfredsstiller de standardene som kommunen ønsker for løypa. Scooterbredde og scooterpreparering har ikke vært aktuelt, og en bredere trase krever for store terrenginngrep, se kommunestyresak 12/94. Den nedre traseen går over mye innmark, og den er derfor avhengig av samtykke fra grunneierne. Denne traseen har blitt preparert av grunneierne på noen tidspunkt, og har også vært benyttet av Skieneren. Slik situasjonen er nå er det uaktuelt for noen av grunneierne å samtykke til gjennomføring av den nedre traseen. Uansett ville den nedre traseen ha gått over myrområder, som ville ha krevd mer snø før preparering enn det kommunen har satt som krav, og bredden på traseen ville heller ikke vært som ønsket. Kommunen har i sin saksbehandling pekt på viktigheten av å regulere en løypetrase i området, og har forsøkt dette over flere år. Den traseen som er valgt er saklig begrunnet og redegjort for.

(...)

Områderegeringsplanen for Gjevilvassveien er helt ny og stadfestet av Fylkesmannen den 02.02.2017. Rådmannen har i K-sak 16/142 redegjort for at partene har svært forskjellig oppfatning av gjeldende rett som grunnlag for en eventuell erstatningsfastsettelse. Advokat Anderskog argumenterer fortsatt for svært høye erstatninger til berørte grunneiere. Dette står i sterk motstrid til Rådmannens oppfatning om at en eventuell erstatning uansett vil være minimal. Rådmann mener at de erstatningsbeløp klageren har anført bygger på antakelser som ikke er dokumentert.

Rådmann legger til grunn reguleringsplanbehandlingen med konsekvensutredning og har konkludert med at den samfunnsmessige nytten av tiltaket vil være meget stor. Dette sett i forhold til Rådmannens oppfatning av at en erstatning vil være minimal, vil tiltaket «tvillaust være til meir gagn enn skade».

Samfunnsnyttene av det regulerte tiltaket er også vektlagt høyt i Fylkesmannens klagebehandling, og det vurderes at de berørte ulemper etc. er tilstrekkelig vurdert i planbehandlingen med tilhørende konsekvensutredning. Det vises til det som er sitert over i fra Fylkesmannens vedtak.

Andersskog henviser til at alternative traseer for skiløype må vurderes som en del av interesseavveiningen etter Oregioningslovens § 2. Ekspropriasjonsvedtaket gjelder gjennomføring av endelig vedtatt områderegeringsplan. Rådmannen kan ikke se at det er anledning til å gjenoppta spørsmålet om arealdisponering i forbindelse med gjennomføring av reguleringsplanen. Dette er en del av reguleringssskjønnet. Rådmann mener uansett at alternative traseer ikke vil være av samme kvalitet som regulert løype. Andre traseer vil også berøre private grunneiere og dermed tilsvarende grunneierinteresser. Rådmann har vurdert om tiltaket er «meir til gagn enn skade» og er enig i de vurderinger som er gjort av dette spørsmålet i reguleringsssaken, og av Fylkesmannen i klagebehandlingen til områderegeringsplanen (vedlegg 6).

Reguleringsplanen er helt ny. Arealdisponeringen er avgjort i reguleringsplanen. Det skal prepareres skiløyper til fastsatte tider på året, og konsekvenser, alternative traseer og viktigheten av planen er utredet og begrunnet gjennom omfattende prosesser i kommunen, og også av Fylkesmannen som klageinstans.

Oppdal kommune viser i interesseavveiningen, jf. orl § 2 andre ledd, til avveiningen som ble foretatt i behandlingen av reguleringsplanen, både i kommunens prosesser og i Fylkesmannens klagebehandling. Der er fordeler med

reguleringsplanen og hensikten med planen utredet, det samme med konsekvensene planen får.

Det skal prepareres og vedlikeholdes skiløype over regulerte tidsperioder, med de fordeler det fører med seg for friluftsliv, turisme og folkehelse, som fremgår i reguleringsplanprosessen. Kommunestyret har godkjent planen, og der fremgår den verdien skiløypen anses å ha. En ekspropriasjon som gir rett til å preparere skiløypa til «gagn». Ulempene er også gjennomgått i reguleringsplanvedtaket, klagerne har vist til ulemper for skogsdrift og utleievirksomhet.

Fylkesmannen er enig med Oppdal kommunen i at inngrepet er «tvillaust mer til gagn enn skade» jf. orl § 2 andre ledd, og vi slutter oss til kommunens vurderinger av vilkåret. Klagerne på ekspropriasjonsvedtaket eller brevet fra landbruksdirektøren og miljøverndirektøren hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag endrer ikke dette standpunktet.

Ekspropriasjonens erstatningens størrelse fastsettes i en egen sak for skjønnsretten etter reglene i skjønnsprosessloven.

Konklusjon

Fylkesmannen kommet til at ekspropriasjonsinngrepet «tvillaust er meir til gagn enn skade», jf. orl § 2 annet ledd, og at kommunens ekspropriasjonsvedtak i medhold av pbl § 16-2 første ledd for gjennomføring av reguleringsplan for Gjevilvassvegane stadfestes.

Fylkesmannen fatter følgende

vedtak

Oppdal kommune v/kommunestyrets vedtak fra 14. desember 2016 om å ekspropriere rettigheter i veg for gjennomføring av reguleringsplan for Gjevilvassvegane (preparering av skiløype) stadfestes.

Klagen er ikke tatt til følge.

Fylkesmannen vedtak er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jf. fvl § 28.

Med hilsen

Trond Flydal (e.f.)
ass. direktør

Ingrid Gjelten
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi:

Advokat Erling T. Eggen
Advokatfirmaet Nidaros DA
v/adv Ivar C. Andersskog

C. J. Hambros plass
Kjøpmannsgata 19

0164 OSLO
7013 TRONDHEIM

Advokatfirmaet Simonsen
Vogt Wiig Trondheim AS
v/adv Kristian Nordheim
Peder Haugset

Postboks 1280 Pirsenteret

7462

TRONDHEIM

Stensesvegen 150

7340

OPPDAL